

Vsetínský pivovar

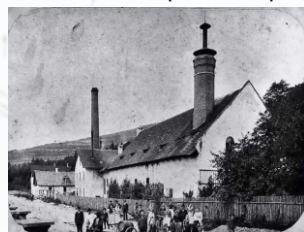
GPS: N 49°20.556', E 17°59.372'

Vaření piva bývalo již od středověku jedním z nejspolehlivějších a nejvýnosnějších příjmů. Právo várečné se obvykle vázalo k právu

tržnímu – měšťané, kteří měli domy kolem tržiště, mohli v období jarmarku vařit a podávat pivo. Později si právo vařit pivo vydobyla i šlechta, a aby měla co největší odbyt, začala zakazovat nebo zpoplatňovala distribuci piva měšťanského v okolních vesnicích a stálý odběr si zajišťovala pomocí povinných kvót nebo deputátních dávek.

První zmínky o pivovaru

Vsetín oficiálně várečné právo nikdy nenabyl. Prvním doloženým pivovarem byl pivovar panský, o němž se zmiňuje listina z r. 1610, v níž byl jako součást vsetínského panství připsán Albrechtu z Valdštejna.

Tento pivovar byl umístěn zřejmě v zámku a jeho osudy nejsou jasné. Podle inventáře z r. 1637 ale lze vyvodit, že fungoval a byl již součástí panského dvora v sousedství řeky Bečvy, kde

stojí doposud. Sklepy pivovaru se nacházely hluboko v úpatí kopce Čup. Hned v sousedství pivovaru byla i vrchnostenská palírna a dvůr. K povinnostem poddaných patřilo dovážet slad z Hané, vozit dřevo a ledové kry a rozvážet pivo, navíc museli i pivo odebírat, jinak platili *suchou daň*.

Vaření piva v době průmyslové revoluce

V 19. století se výroba piva značně zmodernizovala. Od r. 1833 měla v nájmu pivovar židovská rodina Donathova, která si pronajímala i palírnu. Emanuel Donath za nájem platil 6 000 zl. ročně. Nová správa se pozitivně projevila zavedením pořádku v hospodaření. Již ve 40. letech 19. století se v pivovaru vedly peněžní deníky a r. 1854 došlo k vyhotovení nového pivovarního inventáře. R. 1872 proběhla velká rekonstrukce jižního traktu, objektu s kotlovým vybavením a rovněž adaptace již existujících sklepů. Cílem těchto úprav bylo zavést výrobu ležákového piva. Z Bečvy byl vybudován nový přívod vody a r. 1885 byl do pivovaru instalován nový parní stroj. Na poč. 90. let pivovar produkoval 200 várek ročně, což představovalo více než 7 200 hl.

Thonetova pivovarní společnost Vsetín

R. 1897 získali pivovar Thonetovi, kteří jej přejmenovali na *Parostrojní pivovar velkostatku Vsetín*, později na *Thonetova pivovarní společnost*. R. 1898 byla do pivovaru zavedena elektřina.

Za působení Thonetů se výroba piva několikrát násobně zvýšila a pivovar patřil ke středně velkým moravským pivovarům. Na poč. 20. století

pivovar vařil v průměru za rok 10 000 hl piva, postupně přesáhla produkce uvařeného chmelového moku hranici 30 000 hl ročně. Před zavedením strojního chlazení pivovar využíval pro ochlazení piva jako zdroj ledu nedaleké semetínské rybníky.

Národní podnik „Pivovar“

Po 2. světové válce byla na pivovar jako německý majetek uvalena státní správa. R. 1948 byl znárodněn a stal se součástí společnosti *Slovácké pivovary n.p.* se sídlem v Jarošově, později *n.p. Valašské pivovary*. Po r. 1960 byl součástí *n.p. Severomoravské pivovary a sodovkárny*, který se na konci 80. let přeměnil na *n.p. Přerovské pivovary*.

Tehdy pivovar vyráběl 8° světlé pivo sudové, Vsetínské světlé pivo 10°, Vsetínské tmavé pivo 10°, Vsetínský světlý ležák 12°, Vsacan světlý ležák 11%, Vsacan speciál světlý ležák 12%. Po revoluci byl pivovar zmodernizován a r. 1993 jej

převzala *a.s. Moravskoslezské pivovary Přerov*. Koncem r. 1995 jej koupila ostravská společnost *Ostravia, spol. s r.o.* a pivovar se stal jejich kmenovou firmou s názvem *Vsacan, pivovar Vsetín, s.r.o.* Již r. 1997 však byla výroba zastavena jako nerentabilní, od té doby objekt pivovaru několikrát změnil majitele a chátrá.

Zádejte všude

Vsetínské pivo

Vsetínské pivo a Hovadřka v Lázkách
nejlépe chutná

Hudba - Tanec
Parní a vanové koupele - Léčivá voda

Zdroje

- BALETKA, Ladislav. Pivovarnictví. In: *Historie a současnost podnikání na Vsetínsku, Valašskomeziříčsku a Rožnovsku*, s. 54-57. Městské knihy, 2007. ISBN 978-80-86699-48-6.
- KRAJČA, Milan. Vsetínský pivovar. In: *Historie mezi Nitrou a Moravou*. © 2014 [2019-05-28]. Dostupné z: <https://milan-krajca.webnode.cz/products/vsetinsky-pivovar/>
- MAŠLÁŇ, Pavel. Z historie vsetínského pivovaru. *Valašský deník*. 2015, (5), s. 8 příl. Naše Valašsko. ISSN 1212-2769.
- PIPEREK, Lubomír Filip. Pálené, pivečko, borovička, ono do mňa teče jako vodička ... Zajímavosti z dějin výroby a konzumace alkohol. *Valašsko: vlastivědná revue*. 2003/2, č. 11, s. 4-7.